

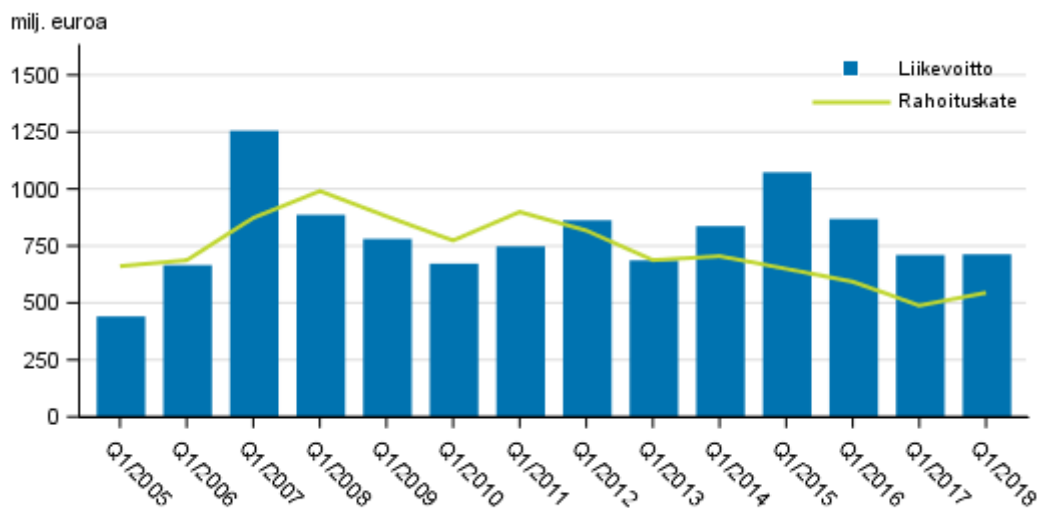
Luottolaitosten tilinpäätökset

2018, 1. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto kasvoivat vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 544 miljoonaa euroa ja liikevoitto 713 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna rahoituskate kasvoi 56 miljoonaa euroa ja liikevoitto 3 miljoonaa euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 1. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 miljardia euroa ja korkokuluja 651 miljoonaa euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 544 miljoonaa euroa. Verrattuna edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen rahoituskate kasvoi 56 miljoonaa euroa, eli noin 11,6 prosenttia. Luottolaitosten uudistuneista

FINREP-raportointikäytännöistä johtuen rahoituskate ei kuitenkaan ole kaikilta osin täysin vertailukelpoinen vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat Suomessa toimivien pankkien suurin yhteenlaskettu kuluerä. Hallinnon kuluja pankeilla oli ensimmäisellä neljänneksellä 672 miljoonaa euroa, mikä oli 35 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuosi aiemmin. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 47,3 prosenttia. Edeltävän vuoden ensimmäiseen neljanteen neljännekseen nähden yhteenlasketut palkat ja palkkiot pienivät 28 miljoonalla eurolla 318 miljoonaan euroon.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 713 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden ensimmäiseen neljännekseen nähden liikevoitto kasvoi 3 miljoonalla eurolla. Luottolaitosten uudistuneista FINREP-raportointikäytännöistä johtuen liikevoitto ei kuitenkaan ole kaikilta osin täysin vertailukelpoinen vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Tase

Taseiden yhteenlaskettu arvo oli 359 miljardia euroa. Tase oli 4,3 prosenttia pienempi vuodentakaiseen nähden. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli 4,1 prosenttia, eli 15 miljardia euroa. Edeltävän vuoden vastaavasta neljänneksestä pankkien oma pääoma pienentyi 1,8 miljardia euroa. Luottolaitosten uudistuneista FINREP-raportointikäytännöistä johtuen taseen erät eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia vuoden 2018 ja aiempien vuosien välillä.

Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely selittää osan tuloslaskelman ja taseiden, erityisesti oman pääoman poikkeuksellisen suurista muutoksista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2018, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2018, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2018, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.3.2018, 1 000 euroa

	1.1.- 31.3.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	368 673	559 975	216 446	50 501	1 195 595
(Korkokulut)	251 322	370 887	20 221	8 709	651 140
RAHOITUSKATE	117 351	189 088	196 224	41 792	544 456
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)	.. ¹⁾
Osinkotulot	26 202	..	258 469	3 097	288 060
Palkkiotuotot	89 039	278 769	139 493	28 514	535 815
(Palkkiokulut)	34 505	40 349	11 209	4 271	90 334
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	15 097	9 165	384	1 109	25 755
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	109 537	14 983	1 470	..	125 990
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	-182	-4 231	-6 346
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	621	..	679	..	1 315
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	1 983	..	-24	56	-3 993
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-58 899	2 607	12	-54	-56 335
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	7	..	444	..
Liiketoiminnan muut tuotot	14 471	50 840	14 133	3 910	83 354
(Liiketoiminnan muut kulut)	28 699	4 081	44 944	10 697	88 420
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	253 143	492 448	554 521	59 669	1 359 781
(Hallinnon kulut)	111 903	324 405	196 466	38 771	671 546
josta: (Henkilöstökulut)	50 774	168 177	81 164	17 712	317 827
josta: (Muut hallintokulut)	61 129	156 228	115 302	21 059	353 718
(Poistot)	11 761	15 863	7 599	2 311	37 534
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	..	-4 714	-4 955
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	-31 842	-21 257	-1 441	785	-53 756
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	391	..	431
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo

	1.1.- 31.3.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	161 562	182 150	351 506	17 802	713 020
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	39 302	31 329	15 101	-3 766	81 966
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	122 260	150 820	336 406	21 568	631 054
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	122 260	150 820	336 406	21 568	631 054

1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.3.2018, 1 000 euroa

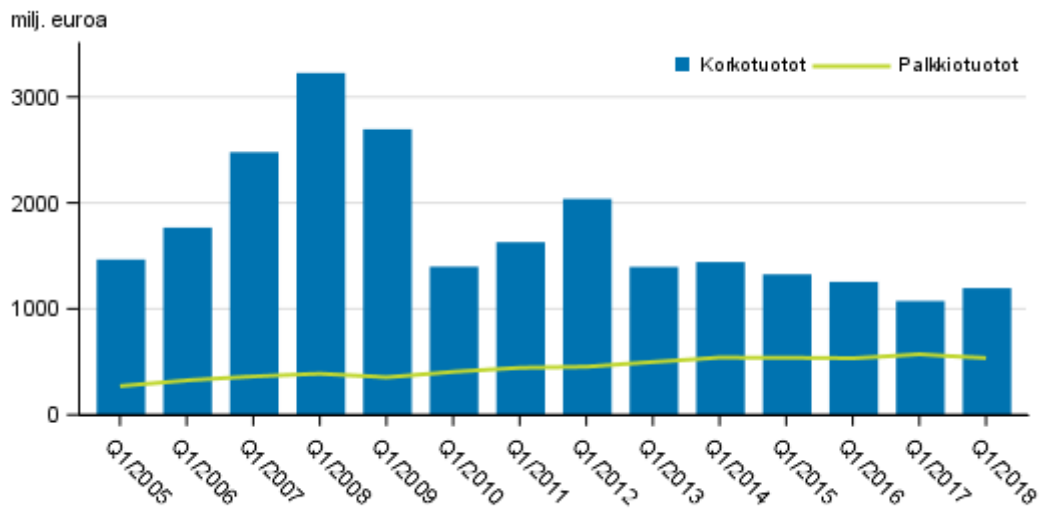
	1.1.- 31.3.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA					
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	14 361 747	83 587 423	1 532 747	715 229	100 197 146
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	4 183 409	1 235 839	81 216	.. ¹⁾	5 500 464
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	421 932	6 930 088	6 127 016	627 830	14 106 866
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	8 289	..	436 006
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	15 060 499	..	231 368	991 927	21 578 324
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	46 464 962	90 429 623	65 410 467	8 609 911	210 914 964
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	253 364	..	72 736	53 498	452 311
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa
Sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	1 240 249	223 268	15 286	9 896	1 488 700
Aineelliset hyödykkeet	27 688	101 190	715 881	123 294	968 053
Aineettomat hyödykkeet	211 086	544 764	8 195	31 363	795 408
Verosaamiset	12 032	80 324	49 585	4 196	146 137
Muut varat	1 149 325	980 744	72 071	67 163	2 269 304
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
VARAT YHTEENSÄ	83 573 383	189 750 283	74 324 859	11 234 306	358 882 830
VASTATTAVAA					
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	2 993 652	1 178 303	42 678	..	4 214 633
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	73 179 569	184 590 371	62 498 019	9 804 934	330 072 893
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	391 445	..	35 399	5 493	540 205
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	36 058	107 039
Varaukset	8 428	102 533	11 875	2 708	125 543
Verovelat	26 845	74 404	13 172	11 955	126 376
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	3 349 449	2 596 483	2 205 166	354 277	8 505 375
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmiin sisältyvät velat
VELAT YHTEENSÄ	79 999 605	189 074 004	64 806 777	10 215 425	344 095 811
Pääoma	802 164	..	3 435 749	118 643	4 414 535
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	569 112

	1.1.- 31.3.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	25 821
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	74 060	..	35 014	17 503	171 783
Kertyneet voittovarot	1 055 150	264 986	3 635 164	520 084	5 475 384
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	937 925	161 636	2 075 750	330 763	3 506 073
(-) Omat osakkeet
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	122 260	150 821	336 406	21 568	631 054
(-) Väliosingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 573 778	676 279	9 518 082	1 018 880	14 787 019
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	83 573 383	189 750 283	74 324 859	11 234 306	358 882 830

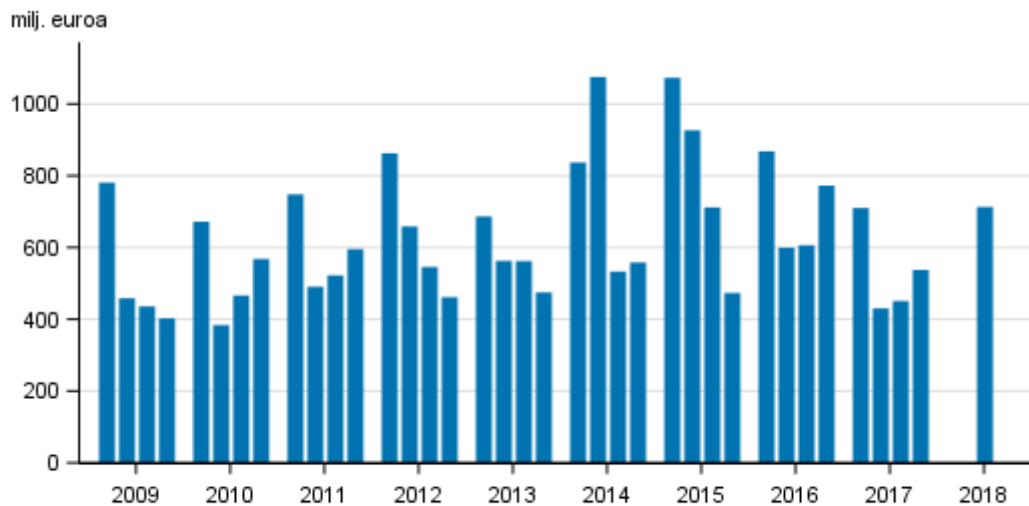
1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 1. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkonan. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Antti Suutari 029 551 3257

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)